

Kuran'da Hz.Mehdi'ye İşaret Eden Ayetler

Bakara Suresi 30. Ayette Hz. Mehdi'ye İşaretler

Bakara Suresi 30. Ayette Rabbimiz şu şekilde belirtmektedir:

Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırız

Hani Rabbin meleklerle: "muhakkak ben, yeryüzünde bir halife var edeceğim" demişti. Onlar da: "Biz Seni şükürle yüceltir ve (sürekli) takdis ederken, orada bozgunculuk çıkaracak ve kanlar akıtacak kimse mi var edeceksin?" Dediler. (Allah:) "Şüphesiz sizin bilmediğinizi ben bilirim" dedi. (Bakara Suresi, 30)

Yukarıdaki ayet, çeşitli tefsirciler tarafından genellikle, Hz. Adem'in yaratılışı ile ilişkilendirilmiştir. Ancak ayetteki çeşitli delillere baktığımızda, burada Hz. Mehdi'nin zuhurunun haber verildiği açıkça anlaşılabilmektedir.

"Muhakkak Ben, yeryüzünde bir halife var edeceğim"

Öncelikle ayette geçen "muhakkak ben, yeryüzünde bir halife var edeceğim" ifadesinde, "yaratacağım" anlamına gelen خالق (hâlık) ifadesi geçmemektedir. Bunun yerine جَاعِل (câil) kelimesi kullanılmaktadır. Bu kelime, جعل (ca'ale) fiilinden gelir ve anlamı "kılmak, bir şeyi bir konuma getirmek, tayin etmek" şeklindedir. Ayette kullanılan جَاعِل (câil) kelimesine bakıldığında, Yüce Allah'ın, yeryüzünde bir halife yaratacağını bildirmediği, yeryüzünde bir halife tayin edeceğini bildirdiği görülmektedir. Bu kişi, yaratılmış olan ve insanların kurtuluşu için halife tayin edilen bir kişi olacaktır.

"Orada bozgunculuk çıkaracak ve kanlar akıtacak kimse mi var edeceksin?"

Ayette, melekler, "orada bozgunculuk çıkaracak ve kanlar akıtacak kimse mi var edeceksin?" Sorusunu yöneltmektedirler. Buradaki "kimse" kelimesinin Arapçası incelendiğinde, kelimenin, hem tekil hem de çoğul anlamlara gelebildiği anlaşılmaktadır.

Ayetin "orada bozgunculuk yapacak ve kan dökecek kimse mi yaratacaksın?" Şeklinde belirtilen bölümünün Arapçasını inceleyecek olursak;

قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ

Qālū a-taj‘alu fihā man yufsidu fihā wa-yasfiku d-dimā’a

Kelime kelime baktığımızda:

أَتَجْعَلُ فِيهَا = “Orada/yeryüzünde kılacak mısınız?”

مَن = “kimseyi / kim olanı / olan kimseleri”

يُفْسِدُ فِيهَا = “orada bozgunculuk yapan/yapacak”

وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ = “ve kan döken/dökecek”

Buradaki üzerinde durulması gereken kelime مَن (man) kelimesidir. Arapçada مَن biçim olarak tekil olarak görünse de aslında Türkçedeki "kim/kimse" gibi, bir sınıfı veya birden fazla kişiyi de kapsayabilen bir anlama sahiptir. Ayet, kelimenin bu anlamı dikkate alınarak tercüme edildiğinde,

“Orada bozgunculuk yapacak ve kan dökecek kimseleri mi var edeceksin?” anlamına da gelmektedir.

Türkçede buna oldukça yakın bir örnek: "Buraya kim gelirse ona yemek ver" şeklinde olabilir. Burada "kim" ve "ona" ifadeleri tekil görünür. Ama cümle: "Buraya yalnızca bir kişi gelecek" dememekte, birden fazla kişiden bahsetmektedir.

Bütün bu açıklamalar doğrultusunda, klasik dilbilgisi ve tefsir açısından ayette, "halifenin gönderildiği insan topluluğundan fesat ve kan dökücülerin çıkması" yorumu ortaya çıkmaktadır.

Büyük tefsir, tarih, fıkıh ve ehl-i sünnet alimi olan Taberî, ayetin bu kısmıyla ilgili olarak şu yorumda bulunur:

"Çünkü melekler, Rableri onlara ‘Ben yeryüzünde bir halife kılacağım’ dediğinde, Rablerine verdikleri cevapta, fesadı ve kan dökmeyi O’nun yeryüzündeki halifesine nispet etmediler; bilakis, ‘Orada fesat çıkaracak olanı mı kılacaksın?’ Dediler."

Bu açıklamalardan anlaşıldığı gibi, ayette, bir halifenin tayin edileceği ve onun, fesat çıkaran ve kan döken topluluğun içinden çıkacağı anlaşılmaktadır. Anlamın zaten bu şekilde olması, Adetullaha (Allah'ın tayin ettiği ilahi yasalar) da uygun olmalıdır; çünkü halife, fesat çıkaran insan topluluğa Allah tarafından "doğruyu getirici ve düzen sağlayıcı" olarak gönderilen kişidir.

Burada, kanı durduracak ve yeryüzüne adalet getirecek olan Hz. Mehdi'den bahsedilmektedir.

"(Allah:) 'şüphesiz sizin bilmediğinizi Ben bilirim' dedi."

Ayette, melekler, "Orada bozgunculuk yapacak ve kan dökcek kimseleri mi var edeceksin?" ifadesiyle, aslında bildikleri ve geçmişte çok defa şahit oldukları bir gerçekten bahsetmektedirler. Bu durum, ayette bahsedilen halifenin Hz. Adem olmadığını da ortaya koymaktadır. Melekler, o zamana kadar bütün peygamberlere karşı saldırıların olduğunu ve peygamberlerin de bunlara karşılık vermek zorunda kaldıklarını, dolayısıyla peygamberlerin dönemlerinde savaşların gerçekleştiğini, peygamberleri engellemek için fesatçıların sürekli eylem halinde olduklarını bilmektedirler. Dolayısıyla melekler, yaşanmış olan kaderin bilgisiyle konuşmaktadırlar. Geçmişteki örneklerle bakarak, bir halife tayin edildiğinde, yine onun etrafında kötülükler saçacak, onun yolunu kesmeye ve onu engellemeye çalışacak, kan dökcek fesatçıların mutlaka var olacağının farkındadırlar. Bu bilgiyle konuşmaktadırlar.

Allah ise, onlara şu şekilde cevap vermektedir: "Şüphesiz sizin bilmediğinizi Ben bilirim".

Belli ki Allah, meleklerle, daha önce bilmedikleri bir şeyden bahsetmektedir. Allah, Hz. Mehdi'yi göndereceğini, daha önce meleklerle de bildirmemiştir. Buradaki ifade ile Allah, meleklerine, daha önce bilmedikleri bir haberi vermekte, onlara bir müjdesi olduğunu açıklamaktadır.

Ahir zamanda Hz. Mehdi'nin gelişi, işte böylesine büyük bir olaydır. Allah, bu büyük müjdeyi, meleklerinden bile gizli tutmuş, bu güzellikle doğal olarak karşılaşmalarını istemiştir.

Hz. Mehdi; Kötülük, Adaletsizlik ve Fesat ile Dolu Dünyaya Barış ve Huzur Getirecektir

İnsanların fesadın en büyüğünü yaşadıkları bir dönemde Allah, bir kurtarıcı, kanı durdurucu Mehdisini zuhur ettirecektir. Hz. Mehdi, bozgunculuk içinde olan ve kan döken bir topluluk içine gönderilecektir. Bakara Suresi 30. Ayette belirtildiği gibi, Hz. Mehdi, böyle bir topluluğa karşı mücadele verecek ve insanları bu zulümden kurtaracaktır.

Hz. Mehdi, savaş, çatışma ve fesat ile dolu dünyayı tamamen değiştirecek ve bütün insanlığa, barışı, adaleti ve sevgiyi getirecektir.

Konuyla ilgili hadislerden bazıları şu şekildedir:

İnsanlar, bal arılarının beyleri etrafında toplanması gibi, Hz. Mehdi (as)'ın çevresinde toplanırlar. Daha önce zulümle dolu olan dünyayı, adaletle doldurur. Adaleti o denli olur ki, uykuda olan bir kimse dahi uyandırılmaz ve bir damla kan bile akıtılmaz. Dünya, adeta asr-ı saadet devrine geri döner. (El Kavlu'l Muhtasar Fi Alamatil Mehdiyy-il Muntazar, sf. 29 ve 48)

... Yeryüzü zulüm ve işkence ile dolduğu gibi onu doğruluk ve adaletle doldurur. (Süneni-i Ebu Davut, 5/93)

Kap su ile dolduğu gibi yeryüzü barışla dolacaktır. Hiçbir kimse arasında bir düşmanlık kalmayacaktır. Ve bütün düşmanlıklar, boğuşmalar, hasetleşmeler muhakkak kaybolup gidecektir. (Sahih-i Müslim, 1/136)

Ona (Hz. Mehdi (as)'a) biat edenler, (Kabe civarındaki) rükun ve makam arasında biat ederler. Uyuyanı uyandırmaz, asla kan dökmezler. (El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, s. 24)

Hz. Mehdi bütün gam ve zulmetleri giderecek güneştir. İhsanda bulunduğu zaman pek bereketli bir yağmurdur. (Muhammed B. Resul El Hüseyin El Berzenci, Kıyamet Alametleri, s. 188)

Hz. Mehdi'nin (as) döneminde fitne ve kavga ateşi sönecek, zulüm, gece baskını ve yağmalama adeti kalkacak, savaşlar yok olacak. (El-Mehdiyy-il Mev'ud, c. 1, s. 264)

Sonra kırk sene ömür sürecek. Onun zamanında kimse ölmeyecek. Kişi, koyun ve hayvanlarına (haydi gidin, otlayın) diyecek; onlar gidecekler, ekinin ortasından geçtikleri halde bir başak bile ağızlarına almayacaklar. Yılan ve akrepler kimseye eza etmeyecekler. Yırtıcı hayvanlar kapılarının önünde duracak da kimseye zararları dokunmayacak... (İmam Suyuti, Kıyamet Alametleri, Ölüm ve Diriliş, s. 1699, s. 184)

İncil'de ise bu müjde şöyle anlatılmıştır:

Bundan sonra yeni bir gökle yeni bir yeryüzü gördüm... Artık ne yas, ne ağlayış, ne de ızdırap olacak. Çünkü önceki düzen ortadan kalktı. (Vahiy, 21:4)

Artık hiçbir lanet kalmayacak... Artık gece olmayacak. Çıra ışığına da güneş ışığına da gereksinimleri olmayacak... (Vahiy, 22:3-5)

... Allah gözlerinden bütün yaşları silecek. (Vahiy, 7:17)

Hz. Mehdi döneminde savaşların tamamı sona erecektir. Konuyla ilgili bazı hadisler şu şekildedir:

Kap su ile dolduğu gibi yeryüzü barışla dolacaktır. Hiçbir kimse arasında bir düşmanlık kalmayacaktır. Ve bütün düşmanlıklar, boğuşmalar, hasetleşmeler muhakkak kaybolup gidecektir. (Sahih-i Müslim, 1/136)

Kâimimiz kıyam edince insanların kalbindeki düşmanlık ve ihtilaf sebeplerini kökten kazıyacaktır. Böylece genel bir asayiş ve emniyet meydana gelecektir. (Bihar-ul Envar, c. 52, s. 336)

Savaş (erbabı) da ağırlıklarını (silah ve malzemelerini) bırakacak. (Sünen-i İbn Mace, 10/334)

Tevrat'ta ise bu müjde şöyle haber verilmiştir:

Kralınız uluslara barışı duyuracak. Onun egemenliği bir denizden bir denize, Fırat'tan yeryüzünün uçlarına dek uzanacak. (Zekeriya, 9:10)

Savaş arabalarını... Uzaklaştıracam. Savaş yayları kırılacak. Kralınız [Hz. Mehdi (as)] uluslara barışı duyuracak... (Zekeriya, 9:10)

Mesih döneminde... Savaşlar olmayacak ve bir millet diğer bir millete kılıç kaldırmayacak... (Maimonides, Mişna Tora, Sanhedrin 10:1)

...Ülkeden yayı, kılıcı, savaşı kaldıracağım, güvenlik içinde yatıracağım onları. (Hoşea, 2:18)

"...Topladıkları silahları yakacaklar. Küçük büyük kalkanları, yayları, okları, sopaları, mızrakları ateşe atacaklar... Yakmak için silahları kullanacaklar..." Egemen Rab böyle diyor. (Hezekiel, 39:9-10)

...İnsanlar kılıçlarını çekiçle dövüp saban demiri, mızraklarını bağcı bıçağı yapacaklar... (Yeşaya, 2:4; Mika, 4:3)

Mehdi'nin gelişı ile zulüm, gece baskınları, fitneler ve kavgalar, hüznün verici olaylar sona erecektir. Konuyla ilgili bazı hadisler şu şekildedir:

Hz. Mehdi bütün gam ve zulmetleri giderecek güneştir. İhsanda bulunduğu zaman pek bereketli bir yağmurdur. (Muhammed B. Resul El Hüseyin El Berzenci, Kıyamet Alametleri, s. 188)

Hz. Mehdi'nin (as) döneminde fitne ve kavga ateşı sönecek, zulüm, gece baskını ve yağmalama adeti kalkacak, savaşlar yok olacak. (El-Mehdiyy-il Mev'ud, c. 1, s. 264)

Evet dünyayı fitne ve düşmanlık sardığında, her yer zulüm, fesat ve yağmayla dolduğunda, dalalet ve inhiraf kalelerini yıkmak (hakkı bırakıp batıla sapan odakları fikren etkisiz hale getirecek), karanlık ve taş kalpleri tevhid, insaniyet ve adalet nuruyla aydınlatmak için Allah yüce ıslahçısını (Hz. Mehdi (as)'ı) gönderecektir. (El-Mehdiyy-il Mev'ud, c. 1, s. 310)

Hz. Mehdi (as), insanları büyük bir beladan, herkesi içeren ve kör bir fitneden kurtaracak. (El-Mehdiyy-il Mev'ud, c. 1, s. 264)

Hz. Mehdi'nin Zulüm ve Hüznü ortadan kaldıracağı, Tevrat'ta şu şekilde haber verilmiştir:

[Hz. Mehdi (as) döneminde] bütün milletler... Artık hırsızlık ya da zulüm yapmayacaklar. (Maimonides, Mişna Tora, Sanhedrin 10:1)

... Egemen rab bütün yüzlerden gözyaşlarını silecek... (Yeşaya, 25:8)

O zaman [Hz. Mehdi (as) döneminde] körlerin gözleri, sağırkların kulakları açılacak; topallar geyik gibi sıçrayacak, sevinçle haykıracak dilsizlerin dili... (Yeşaya, 35:5-6)

... Onun günlerinde [Hz. Mehdi (as) döneminde] ... Ay ışıdığı sürece esenlik artsın! (Mezmurlar, 72:7)

... Selamet bolluğunda lezzet bulacaklardır. (Mezmurlar, 37:11)

Ya Rab... Onlara yük olan boyunduruğu, omuzlarını döven değneği, onlara eziyet edenlerin sopasını paramparça edeceksin [zulümlerini durduracaksın] ... (Yeşaya, 9:3-4)

Emek vermeyecekler boş yere, felakete uğrayan çocuklar doğurmayacaklar... (Yeşaya, 65:23)

Aslan olmayacak orada, yırtıcı hayvan o yola çıkmayacak; orada bulunmayacaklar... Yüzlerinde sonsuz sevinç olacak. Onların olacak coşku ve sevinç; üzüntü ve inilti kalkacak. (Yeşaya, 35:9)

... Huzur ve güvenlik içinde olacak, kimse onu korkutmayacak. (Yeremya, 30:10)

Bakara Suresi 30. Ayette Allah, meleklerle, korkunç bir fesat ortamında yeryüzüne gönderilecek olan ve bütün dünyayı barış, güvenlik ve adalet ile dolduracak olan Mehdi ile müjdelemiştir. Hz. Mehdi, akan kanı tamamen durduracaktır. İçinde bulunduğumuz ahir zamanda melekler de bu vaadin gerçekleştiğini görecekler ve bundan büyük bir sevinç duyacaklardır.

Bakara Suresi 38. Ayette Hz. Mehdi'ye işaretler

Allah, Bakara Suresi 38. Ayette şöyle bildirmiştir:

Dedik ki: "Oradan tümünüzün. Bundan sonra size Ben'den bir hidayet geldiğinde, kim Benim hidayetime uyarsa, onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır." (Bakara Suresi, 38)

Ayette Allah, Hz. Adem'in yeryüzüne indirilmesinden sonra, Kendisinden gelecek olan Hidayete uyulmasını, itaat edilmesini istemektedir. Burada hidayet ifadesi ile, Hz. Mehdi kast edilmektedir.

Ayette;

"Hidayet" anlamında kullanılan hüda kelimesi,

"Hidayet eden/yol gösteren" anlamına gelen hadi kelimesi

"Hidayet edilmiş, doğru yola iletilmiş olan" anlamına gelen Mehdi kelimesi,

Aynı kökten, ه - د - ي (h-d-y) kökünden gelir.

Burada dikkat verilmesi gereken husus şudur: Allah bu ayette, "bundan sonra size Ben'den bir hidayet geldiğinde, kim Benim hidayetime uyarsa" ifadesini kullanmaktadır. Buradaki hadi kelimesinin tam anlamı ile birlikte değerlendirildiğinde ayetin tercümesi, "bundan sonra size Benden bir yol gösterici geldiğinde, kim Benim yol göstericime itaat ederse" şeklindedir. Burada açıkça bir yol göstericiden bahsedilmekte ve Allah, ona itaat edilmesini istemektedir. Yol gösterici izahı ile Allah burada, hidayete erdirilmiş ve hidayete erdiren bir kurtarıcıdan, yani Hz. Mehdi'den bahsetmektedir.

Al-i İmran Suresi 81. Ayette ve Ahzab Suresi 7. Ayette Hz. Mehdi'ye İşaretler

Allah, Kuran'da iki ayrı ayette, tüm peygamberlerden, ileride gönderilecek bir elçiye iman etmeleri ve ona yardımda bulunmaları için söz almıştır. Ayetler şu şekildedir:

Hani Allah peygamberlerden 'kesin bir söz (misak)' almıştı: "Andolsun size kitap ve hikmetten verip sonra size beraberinizdekini doğrulayan bir elçi geldiğinde, ona kesin olarak iman edecek ve ona yardımda bulunacaksınız." Demişti ki: "Bunu ikrar ettiniz ve bu ağır yükümü aldınız mı?" Onlar: "ikrar ettik" demişlerdi de "Öyleyse şahid olun, Ben de sizinle birlikte şahid olanlardanım," demişti. (Al-i İmran Suresi, 81)

Hani biz peygamberlerden kesin sözlerini almıştık; senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve meryem oğlu İsa'dan. Biz onlardan sapasağlam bir söz almıştık. (Ahzab Suresi, 7)

Ayetlere göre Allah, tüm peygamberlere kitap ve hikmet verdikten sonra, kendilerinden, ileride gelecek olan ve ellerindekini doğrulayan son elçiye iman edip yardım edeceklerine dair söz almıştır. Allah, ayetinde bu sözü, ağır bir yük olarak nitelendirmiş ve bu sözün büyüklüğüne işaret etmiştir.

Bir kısım tefsirciler, ayetlerde belirtilen bu elçinin Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) olduğunu ifade etseler de, Ahzab Suresi 7. Ayette, verildiği bildirilen bu sözün, peygamberimiz Hz. Muhammed (sav)'den de alınmış olduğu anlaşılmaktadır. Demek ki bu yol gösterici elçi, peygamberimizden de sonra gelecek olan Hz. Mehdi'dir.

Allah, Hz. Mehdi'yi üstün tutmuş ve onun ahir zamanda karşılaşacağı güçlükleri, onun üstünlüğünün bir işareti olarak yaratmıştır. Tüm Peygamberlerden söz alarak, ahir zamanda onun mücadelesinin ne kadar kıymetli ve büyük olduğunu göstermiştir.

Kaynak

[1] Taberî tefsiri, Bakara Suresi 30. Ayet: <https://quran.ksu.edu.sa/tafseer/tabary/sura2-aya30.html>

<https://www.harunyahya.info/makaleler/kuran-da-hz-mehdi-ye-isaret-eden-ayetler>